

Høringssvar fra Oddvar Ulvang

5. februar 2019

Det er store avstander på Helgeland, og det bor mange mennesker her som også har behov for sikkerhet når sykdom rammer. Tid er et kritisk parameter når det står om liv.

Jeg skriver en artikkel i «Årbok for Helgeland 2019», og følgende historier beskriver Sandnessjøen sykehus betydning for folket på kysten:

Ambulansetur fra Velfjord

Helilift skulle fly et helikopter fra Hamar til Banak i Finnmark i 1978. Flyveren hadde en onkel på Flatmo i Velfjord, og på turen nordover måtte han ha en overnatting på Helgeland, og denne tok han like godt hos onkelen sin.

Omtrent samtidig som helikopteret landet, kjørte en ambulanse fra Brønnøysund forbi i retning Lande. Sjåføren la merke til helikopteret, og det skulle komme til nytte, da det ganske snart ble klart at det ikke lot seg gjøre å transportere pasienten gjennom ulendt terreng frem til ambulans bilen. Ambulansesjåføren husket helikopteret han hadde sett og fikk kontakt med flygeren, som ba om at man måtte merke en landingsplass med lys. Da han kom til Vatnan i stummende mørke, var det ordnet med lys i hvert hjørne av landingsplassen, så landingen gikk greit.

Helikopteret måtte ha mer drivstoff, og Brønnøy flyplass ble alarmert. Det var lørdagskveld og flyplassen var stengt. Det tok imidlertid ikke mer enn sju minutter før kontrolltårnet var i funksjon. Mens det ble ordnet med drivstoff, kom distriktslegen og så til pasienten. Jeg ble oppringt fra Brønnøysund og dro straks ut til Stokka. Da jeg slo på rullebanelysene og fikk kontakt med helikopteret over radio, passerte det akkurat Tjøtta. Ambulansen sto klar, og en time etter at pasienten ble tatt om bord i Vatnan, var han på vei til Sandnessjøen sykehus.

Ambulansetur med sjøfly fra Træna

En tid hadde flyselskapet Norving en DHC-3 Otter med amfibieflottører stasjonert i Bodø. Det ble noen ambulanseturer med denne Otteren til Sandnessjøen. Et slikt fly tålte litt røffe forhold under landing på sjøen, men under en ambulansetur med en pasient fra Træna, lå ikke forholdene til rette for landing i havna i Sandnessjøen. Da kom det godt med at flyet hadde amfibieflottører og kunne lande på Stokka flyplass. I dag er det stort sett helikoptre som foretar ambulanseoppdragene, men det bor fortsatt mange både på Herøy, Træna, Lovund og andre øyer på kysten av Helgeland som trenger trygghet når de må på et sykehus.

Norvings Otter LN-IKI har landet med amfibieflottører på Stokka. (eget foto)

Sea King redningshelikopter henter pasienter på Stokka

En gang Sandnessjøen sykehus hadde to alvorlig syke pasienter som skulle til St. Olavs Hospital i Trondheim, var det ikke mulig å lande på Stokka. Det hadde vært sørøstlig storm et par dager, og med de skiftende vindretningene dette medførte på Stokka, var det ikke snakk om landing med konvensjonelle fly og helikoptre. Da var det Luftforsvarets *Sea King*-helikopter fra Ørlandet kom og landet trygt på Stokka. Flyveren fortalte at redningshelikopteret hadde en unik autopilot. Den parerte de skiftende vindretningene fortere enn han kunne gjøre manuelt. Det er godt vi har slike flygere og helikoptre når det står om liv – og pasientene kom vel frem til sykehuset i Trondheim og berget livet.

Sea King redningshelikopter under et oppdrag med Hjelpekorpsset i Sandnessjøen. (Foto: Helgelands Blad)